Lietas Nr. C36090316
Lietas arhīva Nr. C-0233-17

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Talsos 2017.gada 19.janvārī

Talsu rajona tiesa
tiesnese Ilze Valbaka,
izskatot rakstveida procesā civillietu pers.Amaza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu,

konstatēja:

/pers. A/ (turpmāk – prasītāja) 2016.gada 16.novembrī cēlusi tiesā maza apmēra prasību pret /pers. B/ (turpmāk – atbildētāju) par MK noteikumos noteiktās minimālās uzturlīdzekļu summas piedziņu bērna /pers. C/ uzturēšanai, norādot, ka atbildētājs labprātīgi maksājis uzturlīdzekļus dēla uzturam līdz š. g. septembrim, ka nav pieļaujams uzturlīdzekļu maksājumu kavējums, ka nepiekrīt un uzskata par nelietderīgu mediācijas izmantošanu strīda risināšanā. Pamatojoties uz Civillikuma 177., 178.[1], 179.pantu, Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktu, 15.01.2013. MK noteikumu Nr.37, 27.08.2013. MK noteikumiem Nr.665, lūdz piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus bērna uzturam no prasības celšanas brīža līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai 111 EUR mēnesī, bet ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās ikmēneša darba algas, kas pārskaitāmi uz kontu Nr./numurs/ AS Swedbank, nosakot, ka spriedums izpildāms nekavējoties. Prasītāja arī norādījusi, ka nevēlas uzklausīšanu tiesas sēdē. (skatīt lietas 4.-7.lapu)

2016.gada 29.novembrī atbildētājam nosūtīts prasības pieteikums un paskaidrojuma veidlapa, nosakot termiņu – 15 dienas no nosūtīšanas – paskaidrojuma iesniegšanai tiesā. (skatīt lietas 22.lapu)

Atbildētājs nav iesniedzis tiesai rakstveida paskaidrojumus ar iebildumiem pret prasību.

Puses nav pieteikušas lūgumu izskatīt lietu tiesas sēdē; tas saskaņā ar Civilprocesa likuma (turpmāk – CPL) 250.[21]panta otro daļu nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Civilprocesa likuma (turpmāk – CPL) 250.[25]panta pirmā daļa nosaka, ka, ja tiesa neizskata lietu tiesas sēdē saskaņā ar šā likuma 250.[26]pantu, lietu izskata rakstveida procesā, laikus paziņojot pusēm par datumu, kad tiesas kancelejā varēs saņemt sprieduma norakstu, kā arī informē par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, un izskaidro tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim. Datums, kad sprieduma noraksts ir pieejams tiesas kancelejā, uzskatāms par sprieduma sastādīšanas datumu.

Paziņojumi pusēm nosūtīti 2016.gada 15.decembrī, norādot, ka lieta tiks izskatīta rakstveida procesā 2017.gada 19.janvārī un ka spriedums būs pieejams tiesas kancelejā no 2017.gada 19.janvāra, plkst.15.00. (skatīt lietas 25.lapu)

Saskaņā ar CPL 54.[1]panta pirmo daļu un 56.panta piekto daļu prasības pieteikums, paziņojums par paskaidrojumu sniegšanu un paskaidrojuma veidlapa atbildētājam, kā arī paziņojums par lietas izskatīšanu rakstveida procesā pusēm nosūtīts ierakstītos sūtījumos uz deklarētajām dzīvesvietu adresēm, kas atbildētājam ir – "/adrese/.

Tā kā atbildētājam adresētie tiesas sūtījumi atpakaļ tiesā nav saņemti, tad ir pamats uzskatīt, ka atbildētājs tos ir saņēmis un, ka viņam ir zināms par prasību tiesā un par pienākumu iesniegt tiesai savus paskaidrojums, bet viņš nav izmantojis savas Civilprocesa likuma 148. un 250.[22]pantā noteiktās procesuālās tiesības, tad viņam jāuzņemas atbildība par savas rīcības tiesiskajām sekām.

Tiesa uzskata, ka apstāklis, ka atbildētājs nav izpildījis tiesas uzlikto pienākumu iesniegt paskaidrojumus tiesai, ir vērtējama kā nevēlēšanas izmantot savas likumā paredzētās tiesības.

Tiesa, pārbaudījusi un novērtējusi pierādījumus lietā, atzīst, ka prasība par uzturlīdzekļu piedziņu ir pamatota un apmierināma pilnīgi šādu apsvērumu dēļ:

2004.gada 16.decembrī dzimis /pers. C/. Bērna vecāki ir puses šajā lietā. Šie fakti pierādīti ar lietai pievienoto bērna dzimšanas apliecību. (skatīt lietas 8.lapu)

No lietai pievienotās Andreja Pumpura Rīgas 11.pamatskolas izziņas kopsakarā ar prasītājas paskaidrojumiem prasības pieteikumā un pieteikumā par trūkumu novēršanu secināms, ka prasītājai un pušu kopīgajam bērnam /pers. C/ ir viena dzīvesvieta. (skatīt lietas 15.lapu)

Prasītāja prasības pieteikumā norādījusi, ka atbildētājs labprātīgi maksājis uzturlīdzekļus dēla uzturam līdz š. g. septembrim. Atbildētājs šo faktu nav apstrīdējis. (skatīt lietas 6.lapu)

Prasītāja nav paziņojusi tiesai, ka prasību neuztur, ka pēc prasības iesniegšanas tiesā būtu mainījušies prasības pieteikumā norādītie apstākļi.

Latvijas CL 179.pantā noteikts, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa (panta pirmā daļa).

Latvijas CL 179.panta piektā daļā noteikts, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Saskaņā ar Ministru kabineta (turpmāk – MK) Noteikumiem Nr.37 bērna uzturam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai uzturlīdzekļu minimālais apmērs noteikts 30% apmērā no minimālās mēneša darba algas, kas 2016.gadā bija 111 *euro*, jo saskaņā ar 2015.gada 24.novembra Ministru kabineta Noteikumu Nr.656 „Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru un normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu" 2.punktu no 2016.gada 1.janvāra minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros bija 370 *euro*.

Saskaņā ar 2016.gada 25.oktobra Ministru kabineta Noteikumiem Nr.683 no 2017.gada 1.janvāra minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros ir 380 *euro,* līdz ar to bērna uzturam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai uzturlīdzekļi 30% apmērā no minimālās mēneša darba algas šobrīd sastāda 114 EUR mēnesī.

Prasītājas norādītie 2013.gada 27.augusta Ministru kabineta noteikumi Nr.665 "Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" spēku zaudējuši 2016.gada 1.janvārī.

Tā kā prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja kā bērna tēva uzturlīdzekļus valdības noteiktajā minimālajā apmērā, tad saskaņā ar Latvijas CL

179.panta piektās daļas un MK noteikumiem Nr. 37 nav nepieciešams izvērtēt pušu mantisko stāvokli.

Tiesa uzskata, ka šajā gadījumā piemērojamas minētās, spēkā esošās likuma un noteikumu normas, jo pušu nepilngadīgais – pašlaik 13 gadus vecais bērns /pers. C/ - atrodas prasītājas apgādībā. Tādēļ atbildētāja pienākums ir dot uzturlīdzekļus sava nepilngadīgā bērna uzturam regulāri un pietiekamā apmērā, bet lietā nav pierādījumi, ka viņš šo savu pienākumu pildītu labprātīgi.

Tiesa uzskata, ka, ņemot vērā visus norādītos rakstveida pierādījumus un ievērojot nosauktās likuma un noteikumu normas, ir pamats apmierināt prasību pilnīgi – no atbildētāja ir pamats piespriest uzturlīdzekļus valstī noteiktajā minimālajā apmērā, un tas ir, no atbildētāja par labu prasītājai bērna uzturam mēnesī piedzenami uzturlīdzekļi 111 EUR apmērā, bet ne mazāk kā 30% apmērā no mēneša minimālās darba algas ik mēnesi par 2016.gada novembri un decembri, un 114 EUR apmērā, bet ne mazāk kā 30% apmērā no mēneša minimālās darba algas ik mēnesi, sākot no 2017.gada janvāra, līdz bērna 18 gadu vecuma sasniegšanai.

Uzturlīdzekļi tiesas noteiktajā apmērā atbilstoši judikatūrai, kas izveidojusies attiecībā uz Civillikuma normas par vecāku pienākumu gādāt par bērnu uzturēšanu tulkojumu (skat. Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 29.augusta spriedumu lietā Nr. SKC-556), ievērojot prasītāja lūgumu, piedzenami no 2016.gada 16.novembra, kad tiesā celta prasība par uzturlīdzekļu piedziņu, jo ar prasības celšanas brīdi prasītāja saskaņā ar Civilprocesa likuma 1.pantu uzsākusi savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju. (skatīt prasības pieteikuma reģistrācijas datumu lietas 4.lapā)

Saskaņā ar CPL 43.panta pirmās daļas 3.punktu prasītāji prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu atbrīvoti no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos.

Saskaņā ar CPL 42.panta pirmo daļu tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos.

Tiesa uzskata, ka, ievērojot minētās likuma normas, no atbildētāja valsts ienākumos piedzenamai tiesas izdevumi: valsts nodeva 204,30 EUR (aprēķins saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) un 35.panta pirmās daļas 3.punkta noteikumiem [(2016.gada novembrī un decembrī uzturlīdzekļu summa bērnam 111 *euro* x 2 mēneši + no 2017.gada janvāra līdz oktobrim mēnesī uzturlīdzekļu summa 114 *euro* x 10 kalendāra mēneši gadā) x 15 procenti, t.i, 222 *euro* + 1140 *euro* = 1362 *euro* x 15%] un par labu Tiesu administrācijai - ar lietas izskatīšanu saistītie tiesas izdevumi 5,80 EUR saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu. (skatīt lietas 2.lapu)

Maksājumu dokumentus, kas apstiprina tiesas izdevumu labprātīgu samaksu valsts ienākumos, atbildētājam nekavējoties jāiesniedz Talsu rajona tiesā.

CPL 205.panta pirmās daļas 1.punktā noteikts, ka pēc lietas dalībnieka lūguma tiesa spriedumā var noteikt, ka pilnīgi vai noteiktā daļā nekavējoties izpildāms spriedums par līdzekļu piedziņu bērnu uzturēšanai.

Šajā gadījumā prasības pieteikumā prasītāja lūgusi sprieduma nekavējošu izpildi. Tādēļ, ievērojot norādīto likuma normu, nosakāma sprieduma nekavējoša izpilde daļā par uzturlīdzekļu piedziņu.

Saskaņā ar CPL 204.^{1}pantu, taisot spriedumu, tiesa spriedumā nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nevar būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Tiesa uzskata, ka atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Tiesa norāda, ka spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas, ja pastāv kāds no CPL 440.^{2}pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42., 97., 204.^{1}, 250.^{25}, 250.^{27}panta, 205.panta pirmās daļas 1.punkta noteikumiem

tiesa

nosprieda:

Apmierināt prasību pilnīgi.

Piedzīt, sākot ar 2016.gada 16.novembri, no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus 2004.gada 16.decembrī dzimušā dēla /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam ik mēnesi 111 EUR (vienu vienpadsmit *euro*), bet ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās ikmēneša darba algas ik mēnesi, līdz 2016.gada 31.decembrim un 114 EUR (vienu simtu četrpadsmit *euro*) mēnesī, bet ne mazāk kā 30% no Ministru Kabineta noteiktās minimālās darba mēnešalgas ik mēnesi, no 2017.gada 1.janvāra, līdz bērna pilngadībai vai līdz apstākļu maiņai.

Piespriestie uzturlīdzekļi iemaksājami /pers. A/ AS Swedbank kontā Nr./numurs/.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos valsts nodevu 204,30 EUR (divus simtus četrus *euro* un 30 centus), kas iemaksājama valsts kasē, reģistrācijas Nr.90000050138, kontā LV55TREL1060190911200.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu Tiesu administrācijai ar lietas izskatīšanu saistītos tiesas izdevumus 5,80 EUR (piecus *euro* un 80 centus), kas iemaksājami Tiesu administrācijai, NMR 90001672316, kontā LV51TREL2190458019000.

Noteikt, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Noteikt atbildētājam termiņu sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu valsts ienākumos labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Maksājumu dokumentus, kas apstiprina tiesas izdevumu labprātīgu samaksu valsts ienākumos, atbildētājam nekavējoties iesniegt Talsu rajona tiesā.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas – 2017.gada 19.janvāra, Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, iesniedzot apelācijas sūdzību Talsu rajona tiesā.

Tiesnese Ilze Valbaka